

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia   kwietnia 2011 r.

**Pani
Anna Wolska
Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Połańcu**

LKI-4101-02-05/2011
P/11/176

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Połańcu (Ośrodek), w zakresie udzielania pomocy poszkodowanym w wyniku powodzi, które miały miejsce w 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, działania Pani Kierownik w zakresie objętym kontrolą.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- przygotowanie organizacyjne Ośrodka zapewniające niesienie skutecznej pomocy poszkodowanym;
- rzetelne ewidencjonowanie udzielanej pomocy;
- zapewnienie różnorodnych form pomocy poszkodowanym;
- rozpatrzenie wszystkich złożonych przez poszkodowanych wniosków o wypłatę zasiłków;
- przestrzeganie wytycznych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczących m.in. wysokości przyznanych zasiłków i zasad dokumentowania wydatków;
- sporządzenie sprawozdań Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z ewidencją księgową oraz terminowe ich przekazanie burmistrzowi Miasta i Gminy w Połańcu.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Nieprawidłowość dotyczyła wydawania przez Panią Kierownik decyzji o przyznaniu zasiłków dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi, po terminie określonym w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego².

1. Informacje o zinventaryzowanych i oszacowanych skutkach powodzi, Ośrodek uzyskiwał z Zespołu Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta i Gminy w Połaniecu, a także bezpośrednio od sołtysów i osób poszkodowanych.

Pracownicy Ośrodka brali bezpośredni udział w akcjach przeciwpowodziowych, pełnili całodobowe dyżury oraz zbierali dane o wyrządzonych przez powódź szkodach, przeprowadzając wywiady środowiskowe.

Oszacowane potrzeby poszkodowanych zostały zaspokojone. W 2010 r. w formie zasiłków (na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, na remont uszkodzonych lub zniszczonych budynków, wspierających rodziny rolnicze) wypłacono łącznie 15.806,8 tys. zł.

Niezałatwione sprawy pięciu poszkodowanych osób, którzy wnioskowali o wypłatę zasiłków na remonty domów w łącznej wysokości 460,3 tys. zł, były niezawinione przez Panią Kierownik i podległych jej pracowników. NIK stwierdziła, że wnioskodawcy nie dostarczyli wymaganych dokumentów (np. brak wyceny budynków mieszkalnych), zbyt późno złożyli wnioski (grudzień 2010 r.), kwestionowali wyceny remontu budynków oraz złożyli wnioski na remont budynku niemieszkalnego.

Oprócz pomocy finansowej, Ośrodek zapewnił powodzianom także opiekę psychologiczną i medyczną.

2. Ośrodek był organizacyjnie przygotowany do udzielania pomocy osobom poszkodowanym w wyniku powodzi. Burmistrz Miasta i Gminy Połaniec upoważnił Panią Kierownik do wydawania w indywidualnych sprawach, decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W *Statucie* Ośrodka określono zadania z zakresu udzielania pomocy społecznej, obejmujące w szczególności udzielanie świadczeń, analizowanie i ocenę zjawisk wywołujących konieczność świadczenia pomocy społecznej, organizowanie pomocy, analizowanie stanu udzielonej pomocy społecznej i oceny jej efektów. Pani Kierownik określiła w *Regulaminie Organizacyjnym* Ośrodka oraz w zakresach obowiązków pracowników, zadania z ww. zakresu. Wśród sześciu zatrudnionych pracowników socjalnych, cztery osoby posiadały wykształcenie wyższe, ściśle związane z wykonywaną pracą (pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej, socjologia, praca socjalna, pedagogika resocjalizacyjna).

W związku z zagrożeniem powodziowym na terenie gminy Połaniec, niektóre ośrodki pomocy społecznej z terenu województwa świętokrzyskiego, delegowały do pomocy Ośrodkowi ogółem 16 pracowników socjalnych.

3. Ośrodek rzetelnie ewidencjonował pomoc finansową przyznaną w formie zasiłków celowych dla osób/rodzin poszkodowanych w wyniku powodzi. Do tego celu wykorzystywano program informatyczny pn. *POMOST*, który umożliwiał sporządzanie raportów dla poszczególnych grup zasiłków.

---

² Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

Szczegółowe badanie 20 losowo wybranych pozycji wykazało, że dane z programu *POMOST* zostały prawidłowo przeniesione i zaksięgowane w systemie finansowo-księgowym. Kwoty wypłaconych zasiłków oraz daty ujęcia tych zdarzeń w księgach rachunkowych, były zgodne z decyzjami wydanymi przez Panią Kierownik.

W dniu wystąpienia pierwszej fali powodziowej, po konsultacjach z sołtysami, opracowano *Regulamin przydzielania darów rzeczowych dla osób dotkniętych klęską powodzi w Mieście i Gminie Połaniec w 2010 r.* Otrzymane darowizny rzeczowe o łącznej wartości 166,7 tys. zł zostały przekazane sołtysom, za pokwitowaniem, celem rozdysponowania darów wśród osób poszkodowanych.

4. Ośrodek wypłacił poszkodowanym 615 zasiłków celowych, w wysokości do 6 tys. zł, dla 384 rodzin/osób w łącznej wysokości 3.047,1 tys. zł. W przypadku 215 zasiłków (56% wszystkich wypłaconych) w łącznej wysokości 2.033,1 tys. zł (67%), zasiłki wypłacono po 21 dniach od dnia wystąpienia powodzi.

Analiza pięciu najpóźniej wypłaconych zasiłków (po przejściu pierwszej fali powodziowej) wykazała, że zostały one wypłacone po 48, 46 i 41 dniach od dnia wystąpienia powodzi, co było spowodowane m.in. późnym złożeniem wniosków o przyznanie zasiłku.

W przypadku pięciu decyzji kierownika Ośrodka o odmowie przyznania zasiłku celowego w wysokości do 6 tys. zł, wnioskodawcy wnieśli od tych decyzji odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach (SKO). Powodem wniesienia odwołań było przyznanie zasiłków w wysokości od 1,5 tys. zł do 4 tys. zł, tj. mniejszej niż wnioskowana. SKO nie zakwestionowało żadnej z decyzji o odmowie przyznania zasiłku.

5. Ośrodek wypłacił 380 zasiłków celowych w łącznej wysokości 12.453,7 tys. zł na remont uszkodzonych budynków lub lokali mieszkalnych, w tym 219 zasiłków, powyżej 20 tys. zł, w łącznej wysokości 10.804,8 tys. zł.

Pani Kierownik wydała pięć decyzji o odmowie przyznania zasiłków do 20 tys. zł w łącznej wysokości 57,1 tys. zł. W uzasadnieniu dwóch decyzji, jako przyczynę odmowy wskazano, iż budynki których dotyczyły wnioski, nie były budynkami mieszkalnymi (budynek letniskowy oraz budynek, w którym prowadzono działalność gospodarczą). W jednym przypadku wnioskodawca, pomimo że otrzymał zasiłek celowy, ponownie złożył wniosek o jego przyznanie. W pozostałych dwóch przypadkach odmowy przyznania zasiłku celowego, jeden wniosek złożyła osoba, której gospodarstwo domowe nie ucierpiało w wyniku powodzi, a w drugim przypadku, wnioskodawca nie potrafił udokumentować faktu zalania pieca centralnego ogrzewania w budynku mieszkalnym.

W wyniku rozpatrzenia dwóch odwołań od decyzji kierownika Ośrodka, SKO zwróciło sprawy do ponownego rozpatrzenia. W przypadku wniosku o przyznanie zasiłku w wysokości 4 tys. zł, kierownik Ośrodka ponownie wydała decyzję o odmowie przyznania zasiłku, a w zakresie wniosku o zasiłek celowy w wysokości 20 tys. zł. Na dzień zakończenia kontroli sprawa była w trakcie rozpatrywania.

6. Do Ośrodka wpłynęło 240 wniosków o przyznanie zasiłków wspierający rodziny rolnicze, z czego w 220 przypadkach Pani Kierownik wydała decyzje o przyznaniu zasiłku w łącznej wysokości 306 tys. zł.

Spośród 20 decyzji odmawiających przyznanie zasiłku, szczegółowej analizie poddano pięć decyzji w łącznej wysokości 6 tys. zł, w tym dwie decyzje, od których wnioskodawcy złożyli odwołania do SKO. Analiza wykazała, że przyczyną odmów w czterech przypadkach był fakt, iż wnioskodawcy nie byli rolnikami, a w jednym – szkody spowodowane przez powódź stanowiły mniej niż 30% powierzchni upraw rolnych, co nie uprawniało do otrzymania zasiłku. Dwie decyzje, od których złożono odwołania, zostały przez SKO utrzymane w mocy.

7. Szczegółowymi badaniami kontrolnymi objęto zasiłki pomocowe przyznane i wypłacone dla losowo wybranych powodzian, w tym:

- dla 22 rodzin na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych w łącznej wysokości 219,5 tys. zł;
- dla 23 rodzin na remont mieszkania w łącznej wysokości 949,3 tys. zł;
- dla 11 rodzin rolniczych w łącznej wysokości 16 tys. zł.

W przypadku rozpatrywania wniosków o przyznanie zasiłków na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, pracownicy Ośrodka każdorazowo przeprowadzili wywiad środowiskowy. Przyznając określoną kwotę zasiłku kierowano się zasadami określonymi w piśmie z dnia 30 kwietnia 2010 r. sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wszystkie decyzje dotyczące wypłaconych zasiłków na remont domu lub lokalu mieszkalnego zawierały uzasadnienie, pouczenie o prawie odwołania się do SKO oraz określono w nich obowiązek udokumentowania, w określonym terminie, wydatków poniesionych przez poszkodowanego na remont.

W przypadku decyzji przyznających zasiłek w kwocie powyżej 20 tys. zł, wypłatę zasiłku rozkładano na dwie równe raty. W decyzji uzależniono wypłatę drugiej raty, od przedstawienia faktur i rachunków potwierdzających poniesienie wydatków na cel określony w decyzji. We wszystkich zbadanych przypadkach, Ośrodek wyegzekwował obowiązek udokumentowania przez poszkodowanego poniesienia wydatków w terminie określonym w decyzji. Przyznając powyższą pomoc pracownicy Ośrodka kierowali się wytycznymi MSWiA przedstawionymi w pismach z dnia 27 maja, 24 czerwca oraz 11 sierpnia 2010 r.

Spośród 24 decyzji, Pani Kierownik wydała 18 decyzji od 5 do 51 dni po terminie określonym w art. 35 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego stanowiącym, że *załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.*

Przyznając zasiłki wspierające rodziny rolnicze przestrzegano zasad i warunków przyznawania tych zasiłków, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.³

---

³ Dz. U. Nr 132, poz. 889.

8. Kwoty wykazane w kwartalnych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (za trzy i cztery kwartały 2010 r.) były zgodne z danymi wykazanymi w ewidencji finansowo-księgowej. Sprawozdania zostały przekazane burmistrzowi Miasta i Gminy Połaniec w terminach określonych w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o wydawanie decyzji administracyjnych w terminie, określonym w art. 35 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103.